

Osaamisen ennakointifoorumin ohjausryhmä

ulla.taipale-lehto@oph.fi

jukka.lehtinen@minedu.fi

tarmo.mykkanen@minedu.fi

Rakennetun ympäristön ennakointiryhmän aloite

ENGLANNINKIELISEN AMMATILLISEN TUTKINTOKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISLUPIEN LISÄÄMINEN

Rakennetun ympäristön ennakointiryhmä esittää, että opetus- ja kulttuuriministeriö lisää englanninkielisen ammatillisen koulutuksen järjestämislupien määrää koulutuksen järjestäjien hakemuksista puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan eri tutkintoihin.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammatillisen koulutuksen järjestäjät hakivat ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä opetus- ja kulttuuriministeriöltä uuden lainsäädännön mukaisia järjestämislupia. Moni koulutuksen järjestäjä on tämän lisäksi hakenut toimiluvan laajentamista koskemaan vieraskielisen, erityisesti englanninkielisen ammatillisen koulutuksen tehtävää.

Kiinteistöpalvelualan tehtävissä työskentelee paljon maahanmuuttajia. Tilastokeskuksen tietojen mukaan pelkästään pääkaupunkiseudulla työskenteli vuonna 2017 kiinteistöjen siivouksessa yli 11 000 henkilöä, joista ulkomaalaistaustaisia oli 57,8 prosenttia. Koko maan tasolla ulkomaalaistaustaisten määrä siivouksessa on ollut vuonna 2017 lähes 27 %. Vieraskielisen työvoiman määrä on ollut jo pitkään suuri ja sen ennakoidaan kasvavan edelleen.

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammatillista koulutusta järjestävistä 72 oppilaitoksesta ainoastaan kahdelle, Omnialle ja Keudalle, on tähän mennessä myönnetty lupa järjestää alan perustutkinto englanniksi. Tämä ei riitä toimialan nykyisiin eikä tulevaisuuden tarpeisiin. Työelämältä ja oppilaitoksilta on tullut aiempaa enemmän palautetta siitä, että perustutkinnon lisäksi tarvetta olisi erityisesti englanninkieliselle ammattitutkinnolle. Muun muassa Keuda on hakenut oikeutta järjestää puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan englanninkielinen ammattitutkinto keväällä 2019, mutta lupakäsittely on ministeriössä edelleen kesken. Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perusteita ei ole vielä käännetty englannin kielelle, vaikka englanninkieliselle koulutukselle on olemassa selkeä tarve. Työelämän toivomus on, että koulutuksen järjestäjät voisivat viime kädessä itse päättää tutkintokielestä toimiala- ja aluekohtaisten tarpeiden mukaan.

Työelämän kokemukset sekä Omnian että Keudan järjestämistä englanninkielisistä perustutkinnoista ovat poikkeuksetta hyviä. Myös opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä mahdollisuuteen saada oppia ja suorittaa tutkinto englanniksi. Oman alan opiskelu ja tutkinnon suorittaminen suomen kielellä olisi ollut useimmille mahdotonta. Suomen opinnot ovat tutkintokielestä huolimatta olleet kaikilla vireillä tavalla tai toisella ja työelämä on tarjonnut luontevan ympäristön kielitaidon edelleen kehittymiselle.

Opetusministeri Li Andersson on todennut 29.10.2019 antamassaan vastauksessa kansanedustaja Marko Asellin kirjalliseen kysymykseen, että opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämislupapäätökset perustuvat tarveharkintaan. Ministeriö voi myöntää tutkintokieleksi esimerkiksi englannin kielen, jos koulutuksen järjestäjä hakemuksessaan osoittaa ja perustelee, että työelämällä on tarve vieraskielisille tutkinnoille.

Koulutuksen järjestäjien ja työelämän yhteinen näkemys on, että englanninkielisen ammatillisen koulutuksen järjestämismahdollisuuden laajentaminen eri oppilaitoksiin ja myös muihin tutkintoihin kuin perustutkintoon sujuvoittaisi ulkomaalaistaustaisten työllistymistä ja auttaisi osaltaan vastaamaan puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan suureen työvoimatarpeeseen. Mahdollisuus englanninkielisen tutkinnon

suorittamiseen lisäksi samalla yhdenvertaisuutta suomea äidinkielenään puhuvien kanssa sekä opinnoissa että työelämässä. Työelämässä pärjäämistä tukevan, riittävän suomen kielen taidon karttuminen on mahdollista taata myös vieraskielisen tutkinnon suorittamisen yhteydessä.

Helsingissä, 19. joulukuuta 2019

Rakennetun ympäristön ennakointiryhmän puolesta

Arto Pekkala
ennakointiryhmän sihteeri